

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล

นายทองเหรียญ...พันโนฤทธิ ชื่อเล่น พ่อเหรียญ

วัน/เดือน/ปีเกิด

15 มกราคม 2492 อายุ...73...ปี สัญชาติ...ไทย ภูมิลำเนา...จังหวัดขอนแก่น

ที่อยู่

เลขที่ 124 หมู่ที่ 4 ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น 40280
มือถือ 093-3392754

วุฒิการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น สถานศึกษา กศน.อำเภอเขาสวนกวาง

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม

- สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ เกี่ยวกับพิธีกรรม

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

- การเป่าห้ามเลือด การเป่าแมลงสัตว์กัดต่อย

ผลงาน

การห้ามเลือดให้กับคนที่ถูกมีดบาด หรือของมีคมบาด

วิธีทำ / วัสดุ

ใช้มือกดบริเวณบาดแผล กลั้นหายใจท่องคาถาในใจแล้วเป่าไปที่บริเวณบาดแผล
จำนวน 3 ครั้ง (บทสวดคาถา จุ่มกุ่มปากหมูสี หืออยู่กับแต่อดอัด)

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล นายเคนหมาย วรณโกกรศรี.....ชื่อเล่น พ่อเคน

วัน/เดือน/ปีเกิด 26 กุมภาพันธ์ 2488 อายุ 76 ปี สัญชาติ ไทย ภูมิลำเนา จังหวัดขอนแก่น

ที่อยู่ เลขที่ 82 หมู่ที่ 4 ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น 40280
มือถือ-.....

วุฒิการศึกษา ประถมศึกษา สถานศึกษา กศน.อำเภอเขาสวนกวาง

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม - สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับสมุนไพร

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ด้านการแพทย์ไทย (หมอยา)
- การทำยาตั้ง (ลูกประคบ)

ผลงาน การรักษาอาการไข้ใน อาการปวดเมื่อยตามร่างกาย แก่ชาวบ้านดงบัง หมู่ 4 และชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงที่ประสบอุบัติเหตุหรือโดนของแฉังกระแทกโดยนำเอายาตั้งมานึ่งให้ร้อนแล้วประคบบริเวณที่มีอาการปวดหรือฟกช้ำ ความร้อนจะช่วยให้สมุนไพรซึมเข้าสู่ร่างกายทำให้เลือดลมไหลเวียนดี

วิธีทำ / วัสดุ วัสดุ ได้แก่ ผ้าฝ้ายดิบ วานหอม ใบหนาด เปลือกไม้แดง และใบเป่า

วิธีทำ ได้แก่ นำสมุนไพรที่เตรียมไว้มาห่อในผ้าฝ้ายดิบ แล้วห่อคากาในขณะที่ยาตั้งร้อน

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล นายก้อนทอง มาตรการคำมี.....ชื่อเล่น.....พ่อก้อน

วัน/เดือน/ปีเกิด 1 มกราคม 2498 อายุ...67...ปี สัญชาติ...ไทย ภูมิลำเนา...จังหวัดขอนแก่น

ที่อยู่ เลขที่ 34 หมู่ที่15 ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสมบวง จังหวัดขอนแก่น 40280
มือถือ 084-7151701

วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น สถานศึกษา กศน.อำเภอเขาสมบวง

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม

- สาขาเกษตรกรรม

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

- การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ผลงาน

1. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงดิน การทำเกษตรแบบผสมผสานให้แก่ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น และสาธิตการทำเกษตรในพื้นที่จริง
2. ใบประกาศเกียรติคุณการฝึกอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพการเป็นแกนนำ ชาวบ้านชั้นนำ ระหว่างวันที่ 7-9 มีนาคม 2556
3. ใบประกาศเกียรติคุณการฝึกอบรมโครงการผู้นำเครือข่ายการพัฒนา ระหว่างวันที่ 6-8 กันยายน 2560
4. ใบประกาศเกียรติคุณโครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา 4.0 พ.ศ. 2564 จากกรม พัฒนาที่ดิน

รางวัลที่ได้รับ

1. ได้รับรางวัลชมเชยจากกรมพัฒนาที่ดิน โครงการพัฒนาการเกษตร ตามแนว ทฤษฎีใหม่ พ.ศ. 2557

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ (นาย,นาง,นางสาว) นางคำปลิว..ผานสิมมา ชื่อเล่น แม่เจียม
วัน/เดือน/ปีเกิด ๑ ธันวาคม ๒๕๐๘ อายุ ๕๗ ปี สัญชาติ ไทย
ภูมิลำเนา จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๑๗๗ หมู่ที่ ๔ ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๘๐
โทรศัพท์ ๐๘๔-๗๘๗๒๕๐๘
ประการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น กศน.อำเภอเขาสวนกวาง
ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม สาขาศิลปกรรม ภูมิปัญญาการทำพานบายศรี
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การจักสานตะกร้า
ผลงาน ทำพานบายศรีในพิธีต่าง ๆ เช่น สู่ขวัญย้ายที่ทำงานใหม่ สู่ขวัญบ่าวสาว เป็นต้น
วิธีทำ/วัสดุ
๑. ใบตอง
๒. พาน
๓. ดอกไม้
๔. ไม้กลัด

ภาพกิจกรรม

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล

นายทศ. มาตรคำมี.....ชื่อเล่น...พ่อทศ

วัน/เดือน/ปีเกิด

10 สิงหาคม 2487 อายุ...78...ปี สัญชาติ...ไทย ภูมิลำเนา...จังหวัดขอนแก่น

ที่อยู่

49 หมู่ที่ 5 ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น 40280

มือถือ -

วุฒิการศึกษา

ประถมศึกษา สถานศึกษา กศน.อำเภอเขาสวนกวาง

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม

- สาขาหัตถกรรม การจักสาน

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

- การจักสานไม้ไผ่

ผลงาน

1. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการสานตะกร้าไม้ไผ่ให้แก่เด็กและเยาวชนภายในชุมชน
2. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทำส้อมไก่ให้แก่ประชาชนทั่วไป ในกิจกรรมชุมชนจิตอาสาบ้านห้วยยาง

รางวัลที่ได้รับ

2. ได้รับรางวัลยกย่องจิตอาสาตำบลดงเมืองแอม

ภาพกิจกรรม

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ (นาย,นาง,นางสาว) นางคำพันธ์...สีทอง ชื่อเล่น แม่อ้อย
วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ อายุ ๖๐ ปี สัญชาติ ไทย
ภูมิลำเนา จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๔๔ หมู่ที่ ๕ ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๘๐

โทรศัพท์ -

ประการศึกษา ประถมศึกษา กศน.อำเภอเขาสวนกวาง

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม ด้านหัตถกรรมภูมิปัญญาการทำผ้าไหม

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หัตถกรรม

ผลงาน การทำผ้าไหมมัดหมี่

วิธีทำ/วัสดุ

ขั้นตอนที่ ๒ การเดินด้ายยืน หรือคั่นเส้นด้ายยืน

ขั้นตอนที่ ๓ การร้อยฟันหวี หรือการหวีเส้นด้าย

ขั้นตอนที่ ๔ การเก็บตะกอล

ขั้นตอนที่ ๕ การมัดลายมัดหมี่ (การเตรียมมัดหมี่)

ขั้นตอนที่ ๖ การย้อมด้ายมัดหมี่

ขั้นตอนที่ ๗ การปั่นหมี่

ขั้นตอนที่ ๘ การทอผ้าเป็นผืนผ้า

ภาพกิจกรรม

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ (นาย,นาง,นางสาว) นางวัน...คมขำ ชื่อเล่น แม่วัน
วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๑ มิถุนายน ๒๕๐๕ อายุ ๖๑ ปี สัญชาติ ไทย
ภูมิลำเนา จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๕๒ หมู่ที่ ๙ ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๘๐
โทรศัพท์ -
ประการศึกษา ประถมศึกษา กศน.อำเภอเขาสวนกวาง
ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ศิลปกรรม การทำขนมโบราณสูตรดั้งเดิม (การทำข้าวโป่ง)
ผลงาน ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทำข้าวโป่ง ให้แก่นักเรียนโรงเรียนอนุบาลตำบล
ดงเมืองแอม

วิธีทำ/วัสดุ

๑. นำข้าวสารเหนียว ๑๕ กิโลกรัม แช่น้ำ ๖ - ๘ ชั่วโมง แล้วนำไปสุ่ ๔๕ นาที - ๑ ชั่วโมง
๒. นำข้าวที่สุกแล้วไปตำให้ละเอียด
๓. นำส่วนผสมประกอบต่างๆ เช่น น้ำตาล กระทิ งา ไข่ไก่ นมคานเนชั่น ต้มผสมจนเข้ากัน
๔. นำข้าวที่ตำแล้วใส่ภาชนะกันความร้อนแล้วนำไปบีบ(หนีบ) ให้เป็นแผ่น แล้วนำไปตาก ๗ - ๘ ชั่วโมง
๕. นำใส่บรรจุภัณฑ์เพื่อจำหน่ายต่อไป

วัตถุดิบประกอบด้วย

๑. ข้าวสารเหนียว ๑๕ กิโลกรัม
๒. น้ำตาลทราย ๘ กิโลกรัม
๓. ไข่ไก่ ๖ - ๘ ฟอง
๔. กระทิ ๑ กilo
๕. เมล็ดงา ๑/๒ ชีด(๔ช้อนโต๊ะ)
๖. นมคานเนชั่น ๑ กระป๋อง

ภาพกิจกรรม

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ (นาย,นาง,นางสาว) นางบุญเพ็ง...ชัยศรีสมบัติ ชื่อเล่น แม่เพ็ญ
วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓ อายุ ๕๓ ปี สัญชาติ ไทย
ภูมิลำเนา จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๖๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๘๐
โทรศัพท์ -
ประการการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ศิลปกรรม การทำขนมโบราณสูตรดั้งเดิม (การทำข้าวโป่ง)
ผลงาน ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทำข้าวโป่ง ให้แก่นักเรียนโรงเรียนอนุบาลตำบล
ดงเมืองแอม

วิธีทำ/วัสดุ

๑. นำข้าวสารเหนียว ๑๕ กิโลกรัม แขน้ำ ๖ - ๘ ชั่วโมง แล้วนำไปสู ๔๕ นาที - ๑ ชั่วโมง
๒. นำข้าวที่สุกแล้วไปตำให้ละเอียด
๓. นำส่วนผสมประกอบต่างๆ เช่น น้ำตาล กระทิ งา ไข่ไก่ นมคานะชั้น ตำผสมจนเข้ากัน
๔. นำข้าวที่ตำแล้วใส่ภาชนะกันความร้อน แล้วนำไปบีบ(หนีบ) ให้เป็นแผ่น แล้วนำไปตาก ๗ - ๘ ชั่วโมง
๕. นำใส่บรรจุภัณฑ์เพื่อจำหน่ายต่อไป

วัตถุดิบประกอบด้วย

๑. ข้าวสารเหนียว ๑๕ กิโลกรัม
๒. น้ำตาลทราย ๘ กิโลกรัม
๓. ไข่ไก่ ๖ - ๘ ฟอง
๔. กระทิ ๑ กิโลกรัม
๕. เมล็ดงา ๑/๒ ชีด(๔ช้อนโต๊ะ)
๖. นมคานะชั้น ๑ กระป๋อง

ภาพกิจกรรม

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล

นายสนธิ น้อยเสนา ชื่อเล่น พ่อหนิด

วัน/เดือน/ปีเกิด

10 กุมภาพันธ์ 2405 อายุ 61 ปี สัญชาติ ไทย ภูมิลำเนา จังหวัดขอนแก่น

ที่อยู่

254 หมู่ที่ 4 ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น 40280

มือถือ 066-1376346

วุฒิการศึกษา

ประถมศึกษา สถานศึกษา กศน.อำเภอเขาสวนกวาง

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม

- สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ เกี่ยวกับการแสดง

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

- การตีกลองยาว

ผลงาน

1. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการตีกลองยาว ให้แก่สภาเด็กและเยาวชนตำบลดงเมืองแอม
2. ตีกลองยาวนำขบวนแห่ต้อนรับนักท่องเที่ยวถนนผ้าไหมมัดหมี่บ้านดงบัง หมู่ที่ 4 ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น

ภาพกิจกรรม

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ - สกุล นายเสงี่ยม...พลเคน ชื่อเล่น พ่อเหงี่ยม
วัน/เดือน/ปีเกิด มกราคม 2491 อายุ...75...ปี สัญชาติ...ไทย ภูมิลำเนา...จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ 112 หมู่ที่ 4 ตำบลดงเมืองแอม อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น 40280
มือถือ -

วุฒิการศึกษา ประถมศึกษา สถานศึกษา กศน.อำเภอเขาสวนกวาง

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรม

- สาขาภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ เกี่ยวกับพิธีกรรม

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

- พิธีกรรมทางศาสนา และพราหมณ์

ผลงาน

เป็นผู้นำในการประกอบพิธีต่างๆ ในหมู่บ้าน รวมถึงบวงสรวงเสียดยโดยใช้ไม้

ภาพกิจกรรม

